

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Festis infra Octauam Natiuitat. Domini. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

ca, vt numquam omittantur infra Octauam; & de his est mentio apud Amalar. *de Ordin. Antiphon. cap. 16.* Vt nimirum fiat de Octaua Natiu. præter morè aliarum Octauarum de Sanctis, & non per solam commemorationem de eadem; & eo magis, quia intra eandem Octauam admittuntur quotidie Festa SS. quæ ab Octauis Epiphaniæ, Pascatis, Pentecostis, & Corporis Christi vel omninò excluduntur, vel parè in ijs admittuntur.

De Festis infra Octauam Natiuitatis Domini. Cap. VI.

1 Cuius classis erit S. Stephani Festum? Andreas Castaldus in *Ceremon. Cler. Reg. lib. 3. cap. 5. num. 1.* innuit esse primæ classis, Mihi placet, vt dicatur secundæ Classis; tum quia sequens Festum S. Ioan. non est, nisi secundæ classis, vt aliorum Apostolorum; tum quia Stephanus, & Laurentius in martyrio, officio, Octaua, sepulchro sunt pares; concordant in tertia Antiphona ad Laudes, & in Oratione duplici, altera in Festo, altera in die Octaua, ex quibus sequitur, quòd hæc Sanctorum Festa cederent occurrenti Festo primæ Classis. Habent priuilegium non commune alijs Festis 2. Classis, quod de die infra Octauam eorum fit commemoratio in Festis eorundem, vt habetur in Breuiario.

2 Antiphonæ Festi huius, & duorum sequentium sunt Gallicæ, ex Radulph. *propof. 12.* & Lectiones primi Nocturni de Sancto Stephano habentur etiam in Ord. Romano. Reliquum officium tribuitur Alcuino ab Auctore Ligni Vitæ *lib. 5.* & à Schultingio. officium S. Ioan. à S. Gregorio compositum asserit Schultingius. Duplicia sunt hæc duo Festa, apud Dur. *lib. 7.* Orationes Missarum habentur in Sacrament. Greg. *Introitus &c.* in Antiphonario eiusdem: vbi & Festi sequentis Missa.

3 In Festo SS. Innocentium non dicitur, *Te Deum*, quod lætitiâ sonat, quia descenderunt in Limbum, ait Microl. *c. 36.* sed non placet, quia Ioan. Baptista item

descendit in Limbum, in cuius tamen Decollatione dicitur, *Te Deum*: potius ob lacrymas Matrum, ait Amalar. *lib. 1. cap. 41.* In Dominica vero, & in die Octaua dicitur; quia in Dominica lætitiâ Resurrectionis Domini excellit super omnem lacrymam; & dies Octaua beatitudinem significat, vt alibi diximus.

4 Tertium hoc Festum puto item esse secundæ classis, cui datur Octaua; & de his Octauis Amalar. *lib. 4. cap. 37.* meminit; immò verò in Oct. Innocent. S. August. duos habuit sermones, vt scribit Possidius officium erat Semiduplex. Duran. *suprà* Pius V. decreuit fieri Duplex. Officium à S. Gregorio, ait Schultingius.

5 Quid agendum, quando Festum ex tribus prædictis erit Patronus loci, seu Titulus Ecclesiæ? Respondeo, in secundis Vesperis Natiuitatis, etiam in Ecclesia propria Sancti Stephani, idem fieri, quod in vniuersali Ecclesia; quia in pari prima classe maius est Festum Christi, quàm Stephani, & ideo habet integras Vesperas utrasque.

6 Inter eadem verò Festa seruetur Rubricæ generales, vt Vesperæ primæ, & secundæ sint de digniori Festo, id est, primæ Classis, & Patroni, seu Titularis, cum commemor. minis digni, & item de Octaua Natiuitatis, cuius etiam Antiphonæ ad Vesperas semper recitantur, vt serui cedant Domino medietatem Vesperarum, qui venit Vergente mundi Vespere pro salute nostra. Ad Laudes verò non fit commemoratio de die infra Octauam aliam, excepta Natiuitatis Octaua, de qua fit semper commemoratio, vt in Rubr. generalibus, & nos *suprà, Sect. 3.*

7 Si Titulus Ecclesiæ (non Altaris maioris) fuerit Innocentium, erit consequenter primæ Classis, & eo casu non negarem posse dici, *Te Deum*, in officio, & concederem rubeum colorem cum suis consequentijs in Missa: quia, si hæc conceduntur ratione Dominicæ, in qua non est dolendum; cur dolemus in Festo Titularis Ecclesiæ solemnè? eo prorsus modo, quo cõceditur in Missa, *Credo*, S. Ioanni Baptistæ, si in Dominica venerit, & quan-

quando celebratur in propria Ecclesia: quod idem dicitur in Festo S. Laurentij; ergo æqualia sunt, fieri Festum in Dominica, & fieri in propria Ecclesia.

8 Hymni Innocentum de nouo fuerunt additi, licet eorum auctor sit antiquus. Vide tit. de Hymnis, pagina 56.

9 Quæ diximus de prædictis, quando sunt Titulares Ecclesiarum, valent etiã de sequentibus Festis, S. Thomæ Cantuar. & S. Siluestri: quibus tamen hodie negatur Octaua, In secundis Vesp. S. Siluestri Antiphonæ, *Tecum principium*, non habent amplius locum, terminatæ in primis Vesperis eiusdem. ergo sumendæ erunt de communi Confess. Pont. & fit commemoratio Circumcisionis.

10 De Dominica infra Oct. Natiuitatis Rubrica clara est. quod si tota Octaua, vt in quibusdam Ecclesijs vidi, impedita sit Festis Duplicibus, de eadem fiat commemoratio, eo prorsus die, quo vniuersalis Ecclesia facit de eadem Dominica officium, vel commemorationem. Officium verò Dominicæ, si ea occurrat in Festo S. Siluestri, non deperit, quia Lect. primi, & secundi nocturni in præcedenti Sabbato leguntur. Vide cultum Dominicæ diei, qui non perit.

11 Occurrit in Vrbe N. Dedicatio Ecclesiæ Cathedralis in Festo SS. Innocentium: quæsitum est à me, qualiter officij recitandum erit? Respondi; ex vi Rubricarum, in primis Vesperis post Antiphonas, & Psalmos de Natiuitate, Capitulum cum reliquis dici debere de Dedicazione, & cum commemoratione S. Io. cuius Festum est duplex 2. classis, & Natiuitatis Domini, quæ numquam omittitur. de S. Stephano nihil, quia de die infra Octauam nihil fit in Festo primæ classis. In Laudibus, & Missa de Dedicazione fit tantum commemoratio de Natiuitate. In secundis Vesperis Antiphonæ, & Psalmi de Natiuitate, Capitulum, Hymnus, &c. de Dedicazione; commemoratio de sequenti Festo S. Thomæ vel Dominica, & de Natiuitate; non de diebus infra Octauas SS. Stephani, & Io. ex Rubr. de Commemorationibus num. 4. in fine. Non

fit Octaua de Dedicazione, quia prohibita est in postrema recognitione Breuiarij. Festum Innocentum regulariter celebrandum erit in die octaua eorundem; & quia de iisdem non fit eo casu octaua, poterit dici, *Te Deum*, cum consequentibus, vnã cum Ecclesia vniuersali: & interim nulla fiet de ijs commemoratio infra octauam Natiuitatis; quia nondum celebratum fuit festum. Sed eo anno, quo Festum hoc occurrit in Feria V. celebrabitur in Sabbato sequenti, quod eo casu erit dies infra Octauam Natiuitatis; intra quam fit de duplici, & præsertim secundæ classis, etiam translato. eo autem anno, quo occurrit in Sabbato, tunc celebrabitur in Feria secunda sequenti; quia de duobus Festis translatis, Innocentum, & Sancti Thomæ, de digniori prius est recitandum officium; & Festum Sancti Thomæ celebrabitur prima die non impedita post Octauam Epiphaniæ, ex vulgatis Rubricis.

12 Circumcisionis Festum de Christo recens est, vt alibi docuimus, tomo primo. Antiphonæ probant esse de B. Virg. Festum, *O admirabile commercium*; quas commemorat. Amalar. lib. 4. cap. 32. Oratio confirmat, *Deus, qui salutis æternæ*: de qua Microl. loco citato. officium enim Missæ, licet habeatur in Antiphonario Gregor. est tamen posterius S. Gregorio, vt *ibidem* Pamelius probat. In secundis Vesperis non fit commemoratio de diebus infra Octauas SS. Ioannis, & Innocentum, quia de his non fit officium die sequenti, vt dicitur in Rubr. de Commemorat. 9. num. 6.

13 In secundis etiam Vesperis Octauæ S. Ioannis cõcurrentibus cum primis Vesperis Oct. Innocentum, fit tantum commemoratio de Innocentibus, vt integræ Vesperæ sint de digniori, ex Rubric. de Concurrentia officij 11. num. 2.

14 Erant hæ tres octauæ Semidupl. in Breu. 1550. edito: Dupl. à Pio V. qui addidit omnes Lectiones. Oratio Sancti Stephani est Ambrosiana.